

a Procel sub No. 1437. 7. X. 1944

Csak egy olyan kormány változhat meg a jelenlegi helyzetet, amelynek eltekintő szándéka a Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányzási programjában nincsen árnyékoltan alkalmazása. Bármely későbbi kormány megalakításában súlyos következményekkel járhat az ország jövője.

Mire tanít bennünket a szakszervezeti nagygyűlés

Lezajlott az ország munkásságának nagygyűlése. A bukaresti barokk-művészeti parlamenti épület zsúfolásig megtelt a dolgozók kiküldötteivel, akik szinte és meleg szavakkal szóltak egymáshoz. Abban az épületben, ahol ezelőtt a politikai pártok képviselői üres szöcskéket vitéztak, ahol általában az ország dolgozóit ellen folyt a „munka”, most a dolgozók rámutattak a jelenlegi szegényes helyzetre, vadolták a múlt népeellenes vezetőit, akik felelősek az ország háborúba taszításáért és gazdasági nyomorúságáért. Ebben az épületben, ahol ezelőtt a képviselő urak, érdekes hiányában, annyiszor nagyokat ásítottak a kényelmes bérös karos székekben, most az ország minden részéből idegyűlt munkás-kiküldöttek fogadtak tetteket, hogy valóra váltják mindazt, amivel dolgozó-társaik megbízták: Románia gazdasági újjáépítését; az ittlő népek együttilését; mindenkinek az élethez való jobb jogát.

Sulyos vádakat hangzottak el az ország gazdasági helyzetére vonatkozólag. Sok tízezer munkás kézzel megedzett karja többet akar termelni, hogy a győzedelmes hadsereg minél hamarabb hozzák el a rég várt békét. A gazdasági vezetők még ma is szabotálják a termelést s illetékes körök nem nyújtanak segédkezt a munkásság óhajának, hogy minél előbb építsék újjá a háború által sújtott vidékeket. A földművesek részben a gazdasági eszközöknek, részben magának a földnek hiányában akadályozva vannak a föld megdolgozásában. Vannak gyárak, ahol több ezer munkást kikapcsolnak a termelésből. Nem intézkednek az illetékesek, hogy megfelelő nyersanyag legyen. A háborús nagyipar dolgozói a vasúti munkássággal karöltve orrál erőfeszítést tesznek a termelés és szállítás növelésére, ugyanakkor küzdelmet kell folytatassanak a szabotálók ellen is, akik az egész vonalon akadályozzák az egészséges munka menetét.

A munkásság mindenütt egyuttal őrszem is kell legyen, figyelje fel a munka menetét, a nyersanyag felosztását, mert bebizonyosodott, hogy az üzemgazdagság részéről nem történnek megfelelő intézkedések.

Általános megállapítása a munkásságnak, hogy csak akkor biztosítható teljes egészében a dolgozók érdeke, ha a demokrácia vezetői, kormányzati munkatérük értelmében, átvesszik az ország irányítását.

*

Bucuresti munkássága tanújelét adta együttérzésének. Az odaérkezett munkás-kiküldöttek a legmeglebbebb fogadtatásban részesítették. Igazi szeretet volt ez, melyen keresztül megismertük egymást s melyen keresztül erős elhatározás is született. Valóra kell váltani az ország dolgozóinak óhaját: minden ittlő népek békés együttélését. Az igazi demokrácia alapja ez, mely nélkül nem élhetünk. A hitlerista háború kioltta a lelkekből a közös sors érzését.

Új világ születése érződött itt, fényesen igazolva, hogy a népek békességben élnek, ha engedik. Minden dolgozó egyformán ki akarja venni a részét az ország újjáépítésében, egyformán tudatában lévén annak, hogy az ország demokratizálása a köztük még meglevő társadalmi ellentéteket gyökerestől fogja kiirtani.

Burducea lelkes felszólalásában rámutatott arra, hogy a demokrácia egyház feladata, hogy a népek lelki megbékélését szem előtt tartva s hirtelen az egyenlőséget a krisztusi szellem értelmében. A testvériséget kell megteremteni a népek között, hogy megértse egymást. A demokrácia lelkesek teljes erejükből támogatják a munkásság és parasztság harcát, egy jobb és igazságosabb élet kivívásáért.

A hadsereg képviselője egy ezredes is hasonlóképpen rámutatott a katonaság és a munkásság viszonyára. Hogy az ország jövő biztonsága teljes legyen, szükséges, hogy minden vonalon érvényesüljön a demokrácia, mert a dolgozókól tevődik össze a hadsereg is. Együtt kell haladni a

A szovjet-szakszervezeti kiküldöttek a brassói gyárakban

Hány mérnök dolgozik itt? — A szovjetvasutasok teljesítménye

Mint a fővárosi szakszervezeti nagygyűlésről közzét beszámolóinkban megírtuk, a nagygyűlésen a bulgár, jugoszláv és francia munkásküldöttségen kívül a szovjetszakszervezetek is népes küldöttséggel képviseltették magukat. A küldöttség tagjai a következők: Cazacov Pjotr Fedatievics, a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának tagja, a bizottság elnöke. Bacalidin Feodor Filipovics, a nemzetiségek szovjetjének tagja és a keleti közalajmunkások szakszervezetének központi bizottsági elnöke, Ghjrov Nicolaj Gherghevics, a szénmunkások szakszervezetének központi bizottsági elnöke, Tãmbal Nicolaj Averianovics, a déli vasúti munkások szakszervezetének központi bizottságának elnöke, Dimitrievna Nina Julia, a gépgyári munkások szakszervezete központi bizottságának elnökségi tagja.

A fővárosi szakszervezeti nagygyűlés végeztével a szovjetkiküldöttek megtekintették az ország fontosabb ipari göcpontjait. Körutjuk során — mint azt tegnapi számunkban röviden jeleztük — Brassót is felkeresték. Kisérletükben volt Sencovici Alexandru, Brãtfãleanu Victor és Gãrbãleanu Simion az Általános Munkásszövetség részéről.

A brassói munkásszakszervezetek vezetősége a szakszervezeti székházban díszes fogadtatásban részesítette a vendégeket, majd rövid értekezlet után elindultak a város és környéki ipartelepek látogatására. Az „Astra” és „Metrom” gyárakban részletesen érdeklődtek a termelés menete és mennyisége felől és tájékozódtak

a munkások bér- és munkaviszonyait illetően. A gyár munkássága óriási lelkesedéssel fogadta a munkásállam kiküldötteit.

Bacalidin szovjetkiküldött beszédet intézett a munkássághoz, rámutatva a szovjetmunkásság emberfeletti erőfeszítésére, mellyel a hitleristák rombolásait igyekeznek helyrehozni.

A C.F.R. műhelyekben

Star Simion, a C. F. R. vasúti munkások szakszervezetének elnöke fogadta a vendégeket, majd gyűlést tartottak, melyen elnök Tãmbal Nicolaj Averianovics szovjetkiküldött szólalt fel a szovjetvasutasok nevében. Rávilágított a szovjetvasutasok erőfeszítéseire, mellyel a hitleristák által összerombolt vasúti berendezéseket nemcsak helyrehozták, de ma már kifogástalanul el is tudják látni az arcvonalon harcoló csapataikat. Hasonló hazafias munkára hívja fel a romániai vasutasokat is.

A vulkáni „Concordia” szénbányában

Ghikov Nicolaj Gherghevici, a szovjet szénbányászok képviselője érintkezést keresett a vállalat igazgatóságával, ahol behatóan tanulmányozta a bánya üzemmenetét, majd leszállt a bánya mélyére, ahol három órán át tartó tanulmányozás után megállapította, hogy a munkások a legembertelenebb körülmények közt élnek és dolgoznak.

Az ótőháni Malaxa üzemekben a szovjetkiküldöttek közül többen is be-

szétek. Beszédükben a fegyvergyártás fokozására hívták fel a munkásságot.

A brassói Scherg gyárban

a szovjetkiküldöttek a termelés növelésnek lehetőségét tanulmányozták a hadsereg és a polgári lakosság szükségletei érdekében.

A szakszervezeti és gyári bizottságok gyűlése

Az ipartelepek meglátogatása után, délután 5 órakor a szakszervezeti és gyári bizottságok gyűlést tartottak a „Regal” mozgó termében.

Rãceanu Grigore, a helyi szakszervezetekbizottság titkára üdvözölte a Szovjetkiküldötteket. Cazacov, a szovjetkiküldöttség vezetője válaszolt. Kijelentette, hogy a szovjet nép nem táplált ellenségei érzelmeket a román néppel szemben, de román nép túlkönnyen hagyta magát szovjetellenes háborúba sodorni. Majd párhuzamot von a szovjet és a román munkásság között, végül testvéri együttműködésre hívja fel a két népet.

Utána Brãtfãleanu Victor üdvözli a gyűlést az Általános Munkásszövetség nevében. Azután Sencovici Alexandru lelkes szavakkal hívja fel a romániai munkásságot, hogy vegyen példát a szovjetmunkásoktól, akik példátlan szívóssággal küzdenek le minden nehézséget.

A gyűlés a Motronea által felolvasott határozattal ér véget, melyben a brassói egységes szakszervezetekbe tömörült munkásság a legmeglebbebb testvéri üdvözléssel támaszkodik a megjelent szovjetkiküldötteknek és a szakszervezeti nagygyűlés szellemében ígéretet tesz a fasizmus végleges megsemmisítése érdekében a termelés legnagyobb mértékű fokozására; a Szovjetszövetséggel való legbarátságosabb és legszorosabb együttműködésre és a kapcsolatok kimélyítésére.

A Szovjetkiküldöttség a brassói munkások gyűlésén

A Scherg gyár szépen díszített gyűléstermében több, mint 500 munkás kitérő üdvözléssel fogadta a szovjetkiküldötteket.

Spãtaru Ecaterina üdvözlötte és Predescu beszédet utána Sultie Dimitrievna Nina, a szovjet dolgozók kiküldötte tart beszédet a munkásokhoz. Beszédében élénk színekkel ecseteli a szovjetnők munkáját, hazafias érzését és hősiességét.

A tohãni Malaxa művelőkben összegyűlt 2500 munkásnőhöz kérdést intézett Dimitrievna Nina, a szovjetnők kiküldötte, hogy hány mérnök dolgozik a gyárban?

Kiderült, hogy még csak munkavezető sincs a 2500 munkásnő között. Dimitrievna Nina elmondta, hogy a Szovjetszövetségben több, mint 200.000 nő mérnök, százezer nő orvos, gyárigazgató és gazdaságvezető dolgozik. Beszédé végén a szovjetnők nevében testvéri kezét nyújt a romániai nőtestvéreknek és felhívja a termelés fokozására, hogy végre győzelmesen befejezódjon a fasizták ellen vívott felszabadító háború.

zónak a háború szolgálatába állítása, a hadsereg ellátása, a háború megnyerésére irányuló intézkedések mind a szakszervezetek munkája volt. S csak ezen keresztül juthatott el a győzedelmes Vörös Hadsereg Sztalingrádtól maholnap Berlin kapujáig s ezen keresztül biztosítják továbbra is a hatalmas birodalom jövőjét.

*

Az ország munkásságának nagygyűlése megválasztotta a helyes utat, amelyen haladni kell. Az utirány: az ország minden egyes lakosának nemzetiségre és nemre való tekintet nélküli, teljes egyenlősége. Célja pedig, hogy az eljövendő új demokrácia Romániában mindenki egyformán vegye ki részét az újjáépítésben. A dolgozók a békét akarják biztosítani, amikor kimondták, hogy az Egyesült Szakszervezetek s a NDA-ba tömörült pártok közösen veszik fel a küzdelmet az eljövendő új demokrácia kormány megalapításáért.

Pozsár András

A nyersanyaguzsora elkerülésére:

Szövetkezetet alapítottak a ruházati kisiparosok

A brassói kisiparosok szervezkedésének hasznos gyümölcsei jelentkeznek. Dicsőretreméltó összefogással akciót indítottak a nyersanyagbeszerzés nehézségeinek leküzdésére és az ádrágító közvetítők kikapcsolására. Beszerzési szövetkezetet alapítottak, mely révén az iparukhoz szükséges nyersanyagot a közvetítő kereskedelem kikapcsolásával — tehát lényegesen olcsóbban — szerzik be, miáltal a termelvényük olcsóbbá válik, tehát a fogyasztó közönségnek is hasznára vannak.

A brassói kisiparosok szakszervezetének ruházati csoportja 1945 február 5-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek napirendjén a beszerzési szövetkezet megalkotása, annak alapszabályai; a részjelöltség megállapítása, valamint a vezető felügyelőbizottság megválasztása szerepeltek.

A gyűlést Arineanu Constantin szabómester nyitja meg, aki ismerteti a beszerzési szövetkezet jelentőségét, különösen a mai nehéz anyagbeszerzés idején; felhívja a megjelenteket, hogy tegyék magukévá az egészséges eszmét.

A közgyűlés egyhangúan helyesli az indítványt és kimondja a szövetkezet „Kis-

iparosok Ruházati Szövetkezte” néven való megalapítását.

A közgyűlés a felolvasott alapszabályokat egyhangúan elfogadja és egy részjelöltség összegét 5000 lejben állapítja meg. A beiratkozási díjat 500 lejben állapították meg.

Fischer Jenő javaslatára bizottságot választanak a vezetőség és felügyelőbizottság jelölésére. A bizottság tagjai: Lechner András, Szabó János, Csákány Balázs, Fischer Jenő, Pesrea Constantin, Stroe Nicolae, A. Nicolae.

A jelölőbizottság rövid tanácskozás után a következő névjegyzéket olvasta fel: C. Igazgatói a s: Arineanu Constantin, Szabó János, Fischer Jenő, Cucu Ioan, Szabó Béni, Lechner András, és Jenáky Ignác.

Felügyelőbizottsági tagok: Kósa Albert, Gică Vlãceanu és Buhn György. A felügyelőbizottság póttagjai: Stoe Nicolae, Csákány Balázs és Hertl Károly.

A közgyűlés a jelölést egyhangúan elfogadja, majd megkezdődött a részjelöltségzése és beíratása. A jegyzeti összeg meghaladja a 1.200.000 lejt, amely összeget teljes egészében be is fizették.

a munkásságnak és a hadseregnek, mert a harcuk közös.

*

Míg a munkásság és az egész ország rületén nagy erőfeszítést tesz a termelés érdekében, lelkiismeretlen nyereszkesdők galád módon visszaélnék türelmével. Az üzérkedők egész hada sorakozik fel a dolgozók kizsákmányolására, napról-napra emelve a fogasztási díkkek árait. Hivatások helyről nem történt még semmiféle intézkedés ennek megakadályozására, ami azt jelenti, hogy hallgatlagosan szívesen látják, ha a munkásság nyomorban él. Nem az a célja a munkásságnak, hogy minél nagyobb névleges fizetést kapjon, de ragaszkodik ahhoz, hogy keresetéből emberségesen meg tudjon élni. A szövetkezetek egyrészt, másrészt pedig a NDA kormánya meg fogja oldani ezt a kérdést is.

*

Az ország munkássága megérvé tette a földművesek ügyét s elhatározta, hogy

teljes erejéből fogja támogatni harcában. A mezőgazdaság siralmas állapota, sürgős segítés hiján, katasztrófába juttathatja az országot. A földnélkülieket földhöz kell segíteni, hogy izmos karjaik saját maguknak dolgozhassanak.

*

Ki kell emelni a kongresszuson résztvevő szovjet és bulgár képviselők jelentését. Egyszerű szavak, közvetlenségük közel hozta őket a romániai munkássághoz. Figyelemmel hallgattak az előadókat, s a fordítóknak bőven volt dolguk. Rövid és sürű fejbőlintások, valamint tapsok jeleztek a helyeslést, s hogy még nagyobb nyomatékot adjanak érdeklődésüknek, felállva lelkesedtek a tömeggel. Emelte a kongresszus értékét, hogy Kazakov, a szovjet delegáció elnöke nagy beszámolót tartott a Szovjetszövetségben levő munkásviszonyokról, valamint a termelés menetéről is. Utmutatás ez a mi részünkre. A háború menete mutatja az eredményt. A munka megszervezése, a dolgo-

Marosvásárhelyi képek

Látogatás
a rendőrségen

Marosvásárhelyről írják:

Hetek óta nagy a tolongás, sürgős-forgás a rendőrkapitányság bünyügyi osztályán. Izgatottan gesztikuláló asszonyok és férfiak serege tartózkodik a hivatalszobában, s ha lélegzeni alig tudó rendőrtisztviselő vesztére megjelenik, egyszerre tizen-huszan nekiesnek. Valóságos ostrom alá veszik, ráncigálják a kabátját, rimázkodnak, hogy ne más hallgasson meg, hanem őket, s ez így megy tovább a végtelenségig.

A panaszosok legnagyobb része azért olyan feldúlt, mert önkéntes magánnyomozó körútján megtalálta ellopott burokat, felöltőjét, virágos paplanát, a pincében tartózkodás sok hete alatt eltűnt ingóságait. Munkaszolgálatosok is vannak a tömegben, ők sem bámszkodni jöttek ide, hanem érvényt szerezni felfedezéseiknek.

Igy megy ez déli egy óráig. Délután következik a második felvonás, házkutatást tartanak a feljelentett szarkagyanusoknál. Legtöbb esetben igazat mondott a gesztikuláló asszonyság, vagy az izgatott agglegény. A talált paplanja ott virít az asszonyság monogramja, az ezüst cigarettatárcában felfedezhető az izgatott férfi neve. Semmi kétség, ezek lopott holmik.

Most következik a harmadik felvonás. A tisztviselő vallatni kezdi a szarkákat, hogyan jutottak a birtokába ezek az idegen tulajdonok. Vannak, akik monogram és egyéb bizonyítékok ellenére is hősiessen kitartanak amellett, hogy a kérdéses tárgy is az övék. Esküdni kezdenek, égre-földre, halott anyjuk lelki üdvösségére, fiúcskájuk szerencséjére. Leleményességüknek nincs határa.

Mások közönyös arccal jelentik, hogy igen, a buro nem az övék, német katonák ajándékozták nekik. Vigye el a tulajdonos, ha akarja, úgy is szűk a lakás, alig fér el benne az a vacak „ajándék”.

Hisztérikus asszonyok „tolvaj” kiáltására összefut az utca, ha egy-egy támadó szellemű házkutató megismeri felesége bundáját s levett közteti a kis hisztérikát. Szegény tisztviselő egyik házból kimegy, a másikba bemegy, káprázni kezd a szeme, korogni kezd a gyomra, mert késő estig tart a szemlelő.

Igy megy ez már hetek óta. Nem lehet ezen csodálkozni. Sok olyan ház akad, amelyben „ajándék” holmi található.

Akadnak ezután is makacsokdó tolvajok, de számuk minden esetre csökkenne, s könnyebb dolog volna eljárni ellenük.

A helyi sajtója:

A hitlerizmusnak különlegessége volt a némhírek gyártása és terjesztése. Száz-ezerket és milliókat tévesztettek meg, hónapokon, sőt éveken keresztül. Az újságok hazugságadatain kívül a rádiók és szónoki emelvények semmi másra nem voltak alkalmasak, mint a göbbelsi hazugsággyár kacsaínak közlésére. Közismert az a trükk is, hogy a magasabb parancsnokságok katonai irodáiban szándékosan felejtettek az asztalon táviratokat, melyek hamis győzelmi jelentésekről a „V”-k erejéről és pusztításairól számoltak be. A naiv látogató ezt mint katonai titkot adta tovább.

Ezeket az eszközöket a hitlerista ügynökök ma is használják. Az Északkeletről eltávozott német s egyéb nemzetiségű fasiszták hátrahagyták csatlósait. Ezek továbbra is a megfélemlítésnek és a zavar-keltésnek az eszközeit használják céljaikra.

Naponta megjósolják, hogy az ellenség már megint Kolozsvárra, sőt Szászrégenre harcol. Két naponként fegyverszüneti jelentést adnak, melyet, aszerint, hogy az illető a bal, vagy a jobb oldalán aludt, a németek, vagy az angolokkal, vagy a szovjettel kötnek meg. Fagyasztó bombákkal képzeletben megölik a szövetségesek egész hadseregét és kétségbe vannak esve, ha mindebből egy szó sem bizonyul igaznak.

Ezek az elemek a nép legádázabb ellenségei. Késedelem nélkül a hatóságok kezére kell adnunk őket. Nem tűrhetjük tovább, hogy állhírekkel és beteges rögeszmékkel hátráltassák az egészséges fejlődés útját. Erdély népei minden eszközzel és minden ellenségünk ellen meg fogják védeni kivívott szabadságukat.

„A nacionalista szellem felett álló munkáskapcsolatokat kell kiépíteni”

Atlee brit miniszterelnökhelyettes beszéde a szakszervezetek világértekezletén

(London.) A szakszervezetek világkongresszusának legutóbbi ülésén Atlee, helyettes brit miniszterelnök a brit munkáspárt képviselőjeként beszélt. Többek között kijelentette, hogy magának annak a ténynek, hogy 40 ország munkásainak nevében összegyűltek, nagy jelentősége van. Atlee üdvözölte a világ összes dolgozóit, köztük azokat is, kik ma még Németország járma alatt nyögnek. Továbbiakban

támogatott arra, hogy nincs messze az idő, mikor a fasiszta Németország elbukik. Hitler homokóráján már az utolsó szemek peregnek — jelentette ki.

A háború utáni biztonságról szólva, annak a nézetének adott kifejezést, hogy nem elegendő a kormányokra bízni annak megszervezését, abban magának a népek is részt kell venni.

A nagygyűlés egyik legfontosabb ténykedését abban látja, hogy megszervezzék az alapjait a nacionalista szellem felett álló nemzetközi munkáskapcsolatoknak.

Beszédének befejező részében Németország munkásairól szólott és kijelentette, hogy rájuk tényleg csakis Marx szavai illelnek: „Nem veszthetnek mást, csak láncukat”.

35 kilométeres szakaszon megindult a roham a Siegfried vonal főállásai ellen

(London.) Eisenhower tábornok főhadiszállásáról közölték, hogy január 7-én hajnalban a 3. amerikai hadsereg 35 kilométeres szakaszon támadásba kezdett a Siegfried vonal erőállásai ellen. Az 1. amerikai hadsereg csapatai tovább folytatták offenzívájukat a Roer gátak elfoglalására. Az itt támadásra indult amerikai csapatok támogatására 200 ágyú ontotta a tüzet. Dél-Elzászban a visszavonulási utjuktól élvágtott német csapatok megsemmisítése folyik.

(London.) 2000 amerikai gép, közte

1800 nehéz bombázó, nagy támadást hajtott végre Lipcse, Magdeburg és Chemnitz vasúti berendezései ellen. Németország felett járt szövetséges felderítő gépek jelentése szerint Berlinben még mindig égnék a tüzek, melyek a nagy szombati légitámadás következtében gyulladtak ki.

Olaszországi támaszpontokról felszálló szövetséges bombázók ismételt támadást hajtottak végre a Brenner vasút ellen. Légi felvételek szerint a vasútvonal el van torlaszolva.

A KOLOZSVÁRI ZSIDÓSÁG
KALVARIÁJA

(Kolozsvár.) A magyar történelemnek legvégzetesebb tévedése volt a legutolsó németbarátság, mely a hitleri zsidóellenes hajszá megthonításával is járt, s melyet a gettókba zsúfolt zsidóság kiszolgáltatása tetéztet be.

Egyes városokban az illetékes tényezők igyekeztek legalább látszólag elfogadható formában végrehajtani ezeket az embertelen rendelkezéseket. Kolozsvár akkori vezetőit azonban a rosszindulat vezette, mert a kolozsvári és vidéki közel huszezer zsidót a városi téglagyár szarítósíkjában olyan módon zsúfolta össze, hogy az egészségtelen körülmények, de különösen az emberi mivoltukból kivetkőzött hatósági közegek embertelen kínzásai következtében igen sokan belehaltak a kiállott szenvedésekbe.

A hatóságok megadták a temetési engedélyt, a halál okául természetesen tüdőgyulladást, végegyengülést, vagy más általános okot tüntettek fel. Sokan lettek öngyilkosok. Az elszállítottak közül rengetegen voltak olyanok, akik csupán azért maradtak életben, mert mire tudatára ébredtek a borzalmaknak, már arra sem volt lehetőségük, hogy eldobják maguktól az életet.

A rendelkezésünkre álló adatok alapján csak azokat a zsidó elhalálozásokat közölhetjük, amelyek annak idején a gettóban és az odaszállításuk előtti történetek

Kolozsváron.

A zsidó öngyilkosok elsőjeként Farkas Gyuláné, született Bory Matild Apácai Cserei-utca 3. szám alatti 56 éves lakos szerepel. Közvetlenül utána a férje, Farkas Gyula 62 éves gyárigazgató a második bejegyzés. Nem tudni, annakidején adtak-e ki rendőri jelentést erről a kettős öngyilkosságról, de ha adtak, biztosan azal záradékolták: tettének oka ismeretlen.

Az első két eset után sorban következnek a többiek:

A kik önmagukkal végeztek

Tavaly május 4-én kezdődött el a gettóbászállítás. Ezen a napon a bejegyzés a következőket tartalmazza:

1. Sámson Endre, Postakert-utca 1. sz. alatti hatvan éves lakos felakasztotta magát.
2. Reich Simon, Szamosfalvi-ut 20. sz. alatti lakó 62 éves nyomdász, ugyancsak akasztás által menekült a halálba.
3. Halász József, Jókai-u. 5. szám alatti lakó 51 éves fogász szintén felakasztotta magát.
4. Lusztig Kálmán, negyvenkét éves, Hajdu-u. 7. szám alatti lakó ügyvéd, hasonlóan kötéllal vetett véget életének.
5. Biró Albertné, született Schléizinger Gizella Szenci Molnár-u. 16. sz. alatti lakó magánzónó a revolverhez folyamodott.

A szovjet-színház 1944-ben

Nemrégiben sugározták szét a szovjet rádióállomások 1944 színházi és zenei műsorát. Ennek ellenére, hogy az egész szovjet nép erejét a háborús erőfeszítés köti le, mégis be lehetett jelenteni, hogy a Vörös Hadsereg által felszabadított köztársaságokban az összes színházak folytatják munkájukat. Ukrajnában, Fehéroroszországban és a Moldvai Köztársaságban megnyitják a színházak és a náci megszállás alatt megakadályozott, elfojtott művészeti élet újjáéledt.

A frontról és a kiürítési intézkedések következtében eltávoztakból 80 színi

együttessel tért vissza Moszkvába és Leningrádba és folytatják előadásukat.

Két új darab szerepel a moszkvai és leningrádi színházak műsorán: „Az utolsó áldozat” és „Sztalingrád”. Mindkettő a hitleristák ember- és anyagpusztításával foglalkozik. És mindkettő a közeli győzelmet hirdeti, kiemelve a hitlerista barbarizmus ellen folyó harc halhatatlan jeleit.

A zenei élet terén az elmúlt év Tolsztoj „Háború és béke” című híres regénye alapján feldolgozott operát adott.

Weiner Ella a vízbe ölte magát.

Május 14-én Buchholzer Ernőné, szül. Mihály Erzsébet, Rákóczi-ut 4. sz. alatti lakos ciánál mérgezte meg magát.

A zsidó halálozások terén ezután új szakasz kezdődött, az állítólagos „természetes halál”.

Az első ilyen „természetes” halál május 13-án történt a gettóban. Az áldozat Sebők Józsefné Bercsényi-ut 8 szám alatti lakó 79 éves urinő volt. A halál oka: tüdőgyulladás. Május 14-én Weinbach Bertalan Előd vezér-utca 13 szám alatti lakó 59 éves kárpitos halt meg ugyancsak tüdőgyulladásban.

A 90 éves Szimek Izidorné sz. Beel Róza aggkora ellenére sem menekülhetett meg a gettótól, hol május 18-án hashártyagyulladás végzett a matronával. Ugyanezen a napon halt meg a tábortábor Bornstein Géza 78 éves magán tisztviselő is. Halála oka: végegyengülés. Végegyengülés végzett a 79 éves Mendel Lénivel is. E napon halt meg Bácskai Mór 61 éves magán tisztviselő is. A halálozás oka: tifusz.

Kiütéses tifusz a táborban

Weisz Jakab 83 éves kereskedő influenzza következtében szenvedett ki. Május 24-én kiütéses tifusz ütötte fel a fejét a táborban. Indig Lázárné sz. Dörner Eugénia 46 éves asszony kiütéses tifusz következtében halt meg.

Özv. Biró Gézné sz. Weinberger Aranka Petőfi-utca 48 szám alatti lakos megmérgezte magát a zsidótáborban.

Vele egyazon nap halt meg közeli rokona, özv. Weinberger Zsigmondné. Itt is gyilkosság esete forgott fenn, de a halálozás oka tüdőgyuladással van beiktatva, Szinberger Salamonné sz. Szinberger Cecília ugyancsak a mérgehez folyamodott, hogy megszabaduljon a további szenvedésektől.

Stein Mórné, sz. Berkovits Cecília 86 éves korában került ki a zsidótáborba, hol a tüdőgyulladás váltotta meg a deportálástól. A 48 éves Spielmann Elekkel a tüdőgyulladás végzett.

Bihari Ferenc vasúti nyugdíjas a bejegyzés szerint hetvenhárom éves korában végegyengülés következtében halt meg. A valóságban azonban a „végegyengülést” arculütés idézte fel, melyet egy fiatal detektívtől szenvedett el.

Öngyilkossággal mult ki 70 éves korában dr. Simon Aladár orvos is, aki évtizedeken keresztül működött Kolozsváron, különböző egyesületek orvosaként és közszereplőként örvendett a városban. Ő is a mérgehez nyúlt. Néhány nappal később követte a halálba a felesége is.

... és akiről nem tudunk a krónika

A rendelkezésünkre álló adatok időrendi sorrendben való közlése ezzel be is fejeződött. Hátra volna még azoknak a név sora, akik elszállítás közben a vonato pusztultak el, vagy akik új rendeltetési helyükre való megérkezésük után haltak meg, vagy végeztek önmagukkal. Ezekről azonban megbízható adatokat beszerezni nem lehet. Egyetlen valószínű tesztelés, hogy a kolozsvári volt zsidó színház egyik kedvence színésznője, Székely Magda a Nagyvárad—Budapest közötti utazásán dobta el magát a fiatal életét.

(b. m.)

HIREK

Naptár:

1945. február 9. péntek. A nap 7 óra 17 perccel kelet és 5 óra 12 perccel nyugszik. Kat.: Alexandr. Gril. Prot.: Abigail. Ort.: Nichifor v. Zsidó: 5706 év, szept. hó 26.

Mozgók műsora:

Aro: A Notre Dame-i toronyőr. Astra: A nagy felvonulás. Capitol: Mindent a szerelemért. Corso: Vért vért. (Szorjefilm.) Lumina: Kaland jobb körökben. Redut: A titokzatos ember.

Szolgálatos gyógyszerárak

Céltörőkhöz: A „Fehér templomhoz”, Pien Viorica Kolonior-utca 20.
Pénteken: „Szentgyörgyhöz” Sehuster, Kapu-utca 56

— Elitelt áldozatok. A brassói törvényszék hat-hat hónapi munkatáborra ítélte Rusu és Cărlan vendéglokkot, mert 400 lejért árulták az alma kilóját.

— Egy évi munkatábor feketé cigarettáért. A brassói törvényszék tegnap ítélkezett Cela Ion altszét és Merzianov Niculae postatitkár felett, akik a „Korona” kávéház pincéreknek 11 lejért adták el „Nationale” cigarettát. Fejenként egy évi munkatáborra ítélte őket.

— Tilos az iskolákban a testi fe nyitás. (București.) A nemzetnevelésiügyi minisztérium körrendeletet küldött valamennyi iskolának, melyben a legszigorúbban megtiltja a tanulókkal szemben alkalmazott testi fenyegetést. Azokat a tanítókat és tanárokat, akik vételenek a rendelkezés ellen, eltávolítják a tanfolyamról.

— A brassói állambiztonsági hivatal figyelmeztetése. Valamennyi lakos, butorozott szoba, vagy kórház, vagy csapatok részére szolgáló ingatlanokat csak a helyőrségparancsnokság, vagy hadkiegészítőparancsnokság rekvirálhat. Aki nem a fenti parancsnokságok írásos parancsával jár el rekvirálási ügyekben, azt fel kell jelenteni a rendőrségen, vagy a téparancsnokságnál.

* Dr. Kahána Ernő: „A szociáldemokrácia és a dialektika” című munkáját keresem megvételre, vagy kölcsön. Bővebbet a kiadóban, vagy 20-30 telefonszám alatt.

Nem visznek el több romániai németet

(București.) A miniszterelnökség hivatalos közleményt adott ki a német faji eredetű román állampolgárok munkaszolgálatával kapcsolatban.

A közlemény hangsúlyozza, hogy munkaszolgálatra csak a német faji származású 17—45 éves férfiak és 18—30 éves nők kötelezettek.

Újabb munkaszolgálatra való elszállítások semmiféle körülmények között nem lesznek.

Lóhus és liszt Brassóban

A brassói mészáros- és hentesmesterek gyűlést tartottak a kisiparosok Mitr. Filitti-utcai székházában.

Belindescu, a mészárosok egyesületének elnöke beszámolt a csökkentett vágások következtében beállott helyzetről. Bejelentette, hogy ha az a kormányintézkedés, mely a szarvasmarhák vágásának június 1-ig való beállítását célozza, igaznak bizonyul, a mészárosok anyagi helyzete még súlyosabbá válik.

Tekintettel arra, hogy a fővárosban már megkezdtek a lóhus árusítását, a brassói mészárosok elhatározták, hogy küldetésig fogják kérni mind a megyefőnökségtől, mind a polgármesteri hivaltól, hogy Brassóban is engedélyezzék a lóhus árusítását.

* Értésléseink szerint a lakosságnak járó 3 kilo liszt árusítása rövidesen megkezdődik, miután kellő mennyiségű liszt érkezik.

Veszek

énekórákat

ajánlatokat „délután” jellegre a kiadóba kérek.

A Nemzeti Demokrata Arcvonal közleménye a földművelésügyi miniszter ellen

(București.) A kormány szerdán este minisztertanácsot tartott Rădescu tábornok elnökletével. A minisztertanácsban Sănătescu tábornok vezérkari főnök beszámolt a harctéri helyzetről, míg Rădulescu Pavel, a román fegyverszüneti bizottság elnöke a fegyverszünet alkalmazásával kapcsolatos munkákat menetét ismertette.

Brătianu Constantín hadfelszerelési miniszter a nehézipar helyzetéről tartott beszámolót, felelve, hogy a szállítási nehézségek még mindig fentállanak.

A minisztertanács ezután elfogadta az ellenséges javakat ellenőrző önálló pénztár létesítésére vonatkozó törvényjavaslatot.

A Scănteia és a Semnaul heves táma-

A földmésnőkök vádolják a földművelésügyi minisztert

A Romániai Földmésnőkök Egyesülete tudomásul véve Hudită I. földművelésügyi miniszter sajtónyilatkozatát, köztudomásra hozza a következőket:

1. A tavaszi vetési munkálatok máris elkezdték, miután Hudită miniszter megtagadta, hogy idejében és kellő komolysággal foglalkozzék ezzel a kérdéssel.

A földmésnőkök csoportja már novemberben felhívta a miniszter figyelmét a helyzet súlyosságára, és januárban pontos munkatervet terjesztett elő, de Hudită földművelésügyi miniszter nem méltózott ezt kellő figyelemben részesíteni. A nagy nyilvánosság előtt kiemeltetett, hogy saját tervei készített, amelyet a sajtó útján ismertett is. Ez a terv később végrehajthatatlannak bizonyult.

A vetésiügyi kormánybiztosság felállítását, amelyhez Hudită miniszter beleegyezését adta, Zăroni Romulus államtitkár és a demokrata földmésnőkök csoportja már kezdetben javasolta. Ezt a tervet végül is a kormány gazdasági bizottsága kényeztetette rá Hudítára miután előzőleg hónapokon keresztül határozottan elutasította.

dást intéznek Leucutia dr. nemzetgazdasági miniszter ellen, akit a hadszíntér élelmézésének a szabotálásával vádolnak.

A NDA tanácsa rendkívül erőlyes hangú közleményt adott ki Hudít földművelésügyi miniszter ellen. A közlemény feltárja a miniszter vétkes hanyagságát a tavaszi vetési munkálatok előkészítésében.

A NDA tiltakozásának teljes szövegét legközelebbi számunkban ismertetjük.

A fővárosi újságírók szakszervezete közleményt adott a Constantinescu Miron, a „Scănteia” szerkesztője ellen megkísérelt merénylet alkalmával. A közlemény felhívja a kormányt, hogy a legszigorúbb intézkedések révén akadályozza meg a merényletek és büntények korszakának felelevenítését.

Hudită miniszter e magatartásával két hónappal késleltette a vetési munkálatok előkészítését, valamint a nemzetgazdasági érdekeit is.

2. Az a szándék, hogy egy „földbirtokos tábornokot” nevezzenek ki a mezőgazdasági terv végrehajtására, parancsuralomra emlékeztető, megfélemlítő megoldás, amely Hudít miniszter tájékozatlanságát ha nem éppen rosszindulatát bizonyítja.

A földmésnőkök egyesülete tudomásul veszi és méltatlankodással visszautasítja a miniszternek a földmésnői testületre sértő szándékait. Ennek ellenére, miután az ország érdekeit előbbreválonak tekintik, mint a tekintélyi megfontolásokat, az egyesület arra kéri majd tagjait, hogy teljes mértékben működjenek közre a tavaszi vetési munkálatoknál, hogy megmenthesék még a megmenthető.

3. A romániai földmésnőkök egyesülete kötelezettséget vállal, hogy bebizonyítsa Hudít miniszter káros működését a megoldásra váró nehéz kérdések tekintetében a földművelési tárca vezetői minőségében. Ugyanakkor az ország létérdekeiben felkéri a miniszterelnököt, hogy jelöljön ki más minisztert a tárca élére.

Megyei értekezletet tart a MNSZ Brassó-megyei fagozata

A Magyar Népi Szövetség Brassó-megyei fagozata 1945 február 11-én, vasárnap reggel 8 órakor a szervezet Maresal Prezan-utca 5. szám alatti székházában a megyei intézőbizottsági tagok, valamint a helyi szervezetek kiküldötteinek részvételével értekezletet tart.

Napirenden a szervezeti beszámoló, központi politikai beszámoló, indítványok és a megyei intézőbizottság újjalakítása.

A MNSZ. intézőbizottsági ülése

— A MNSZ. városi és megyei intézőbizottsága f. hó 8-án d. u. félhat órakor ülést tart a Prezan-utca 5. sz. alatti székházban.

Üzlettrészejegyzési felhívás

Értéslítjük Háromszék-megye szakszervezetekbe tömörült munkásait, gazdáit, iparosait és kereskedőit, hogy az „Örkő”, a kereskedők, iparosok és munkások beszerzési, termelési és fogyasztási szövetkezete, sepsiszentgyörgyi székhellyel megalakult és az üzlettrészejegyzés megkezdődött.

Tekintettel arra, hogy a szövetkezet, a mai demokrata idők követelményeinek megfelelően, széles néprétegek szolgálatát tűzte ki céljául és fontos gazdasági és kereskedelmi feladatok megoldásában akar segítséget nyújtani, felhívjuk a megye lakosságát, hogy a szövetkezetet üzlettrészejegyzésével minél hathatósabban támogassa. Egy üzlettrés 100 pengő és az alapítási díj 50 pengő.

Üzlettrészejegyzési helyek: 1. Minden szakszervezet csoportvezetőjénél. 2. Vajda András megbízott elnökénél Sepsiszentgyörgyön, Lenin-utca 11. (volt Teleki Pál-utca). 3. A Háromszéki Takarékpénztárnál Sepsiszentgyörgyön.

Megbízott Igazgatóság

Lezuhant a háromhatalmi értekezlet 13 angol szakértője

(London.) A háromhatalmi értekezletre kiküldött brit személyiségek közül többen repülőgépszerencsétlenség áldozatai lettek. A lezuhant repülőgépen tartózkodott Churchill miniszterelnök szakértői karának 13 tagja.

Vidéki árusítók!

Telefonszámukat azonnal közöljék a kiadóhivatallal:

BRAȘOV

Piața Gh. Enescu 2

Ha nincs saját telefonjuk, úgy a legközelebbi szomszéd telefonszámát írják meg.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szögig 150 lej minden további szó 15 lej. Álláskeresőknek 50%, enedemény.

Incatlan, bérlet

Házak, Ipari telkek, földbirtokok, parcellák, adás-vételért csak komoly felek részére a régi és megbízható „PROMPT” ingatlanforgalmi iroda, Brașov, str. Regele Mihai 20 közvetíti. Telefon 38—91. Felvilágosítás 9—12-ig. Keresk. Kam. bej. sz. 4584/1941 (278)

Két szobás, fürdőszobás butorozott lakást vagy két egymásba nyíló különbejárta butorozott szobát fürdőszobahaszinnal keresek. Közelebbi felvilágosítást a kiadóban. (407)

Bérbe, vagy átvinnék tejfeldolgozó üzemet, Brassó közelében. Cim a kiadóban. (419)

Munkakereslet, kínálat

Fonókeréken gyakorlott fonóasszonyt angorához alkalmazok. „Scotch” Brassó, Str. Brătianu 1. (Kórház-utca.) (415)

Cip észsegédet azonnalra alkalmazok, koszt és kovartállyal. Brassó, Str. Avram Iancu 15. (418)

Keresek házhhoz gyakorlott varrónőt. Cim a kiadóban. (428)

Háztartás részére leányt, vagy asszonyt jó fizetéssel felveszünk. Brassó, Vár-utca 124. (420)

Vétel, eladás

Piáninót megvételre keresek. Elegant, Brassó, Calea Victoriei 23.

E ladó egy ruhaszekrény, egy kihuzós asztal, négy szék és egy vrságy. Cim a kiadóban. (417)

Keresek megvételre egy jókarban lévő hegedűtököt és vonót. Indig Aron, Brassó, P. Gh. Enescu 12. (422)

Megvételre keresek egy (decimál) tízedes mérleget 400—500 kg-ig, súlyokkal. „Rex” cég, Brassó, Str. Petru Maior 3. szám. Telefon 33-00. (423)

Egy gyermekágy, egy járóiskola és egy gyermeksportkosci eladó. Cim a kiadóban. (427)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett drága jó feleség, édesanya, gyermek, testvér, sógornó, keresztanya és rokon

Mihály Antalné

esületett

Velikán Juliska

életének 30-ik, boldog házasságának 7-ik évében váratlanul elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét február 8-án délután fél 4 órakor fogjuk a Str. Aurel Vlaicu 112 sz. alól a református temetőben örök nyugalomra kísérni.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott.

Brașov-Brassó, 1945 február 7.

A gyászoló család.

Todor Ion Jun.

író-címező-számoló-könyvelő-számoló-gepijavító szakkülsőhelye — új gépek lerakata
BRAȘOV, Str. Reg. Carol 31 (volt „Olimpia”) TELEFON 29-47. — Keresk. Kam. bej. sz. 4709/1941.